

Information till läkare om smittskyddsanmälan

Alla läkare

Den läkare som misstänker att en patient bär på en allmänfarlig eller annan smittspårningspliktig sjukdom ska (skyndsamt) undersöka patienten och ta de prover som behövs.

Vilka sjukdomar som det rör sig om hittar du i en tabell på: www.regiongavleborg.se/smittskydd.

Nytta med anmälningar

Omedelbart

Personalen på smittskydd bedömer anmälningarna fortlöpande. Ibland behöver vi agera direkt. Några exempel är fynd av legionella, shigella, salmonella, giardia i förskolemiljö, meningokockinfektion, akuta hepatiter och fynd av multiresistenta bakterier. Informationen i anmälningarna resulterar också i snabbt genomförda informationsinsatser till allmänheten eller ex. förskolor med rekommendationer om förebyggande åtgärder mot smittspridning och insjuknande.

Långsiktigt

Anmälan ger oss en möjlighet att hitta samband med andra fall, gemensamma smittvägar och på så sätt förebygga ytterligare fall. Anmälan bidrar också till att kartlägga förändringar i sjukdomars förekomst eller utvärdera preventionsstrategier. Till exempel har barnvaccinationsprogrammet för kikhosta reviderats så att booster dosen tidigare lagts med 5 år.

Provtagning och svarsrutiner

Generellt gäller att en läkare som ordinerar en undersökning av en patient också har ansvar för att svaret meddelas patienten och att smittskyddsanmälan görs. I praktiken är den ordinerande läkaren inte alltid i tjänst när provsvaret kommer. Av denna orsak ska varje enhet ha rutiner för att patienten informeras och att smittskyddsanmälan sker utan dröjsmål när ordinerande läkare är frånvarande.

Råd, förhållningsregler och smittskyddsblad för patienten

Läkaren ska vid allmänfarlig sjukdom ge patienten individuellt utformade förhållningsregler i syfte att hindra smittspridning. Förhållningsregler ska ges såväl muntligt som skriftligt till patienten, och dokumenteras i journalen. För många sjukdomar finns standardregler i smittskyddsbladen för patient. De underlättar informationen och finns på flera språk: www.regiongavleborg.se/smittskydd se under rubrik "Smittskyddsblad".

Smittskyddsblad för läkaren

Smittskyddsbladen med läkarinformationen är praktiskt kliniskt användbara, läs med fördel.

Klinisk anmälan inom ett dygn

Senast dygnet efter diagnos ska anmälan göras till Smittskyddsläkaren i den egna regionen. En del av sjukdomarna ska också anmälas per telefon, se tabellen som vi hänvisat till ovan. Smittskyddsenheten har särskild överenskommelse med utbildade partnerspårare om när och hur anmälan av klamydiainfektion ska göras.

Praktiskt om anmälan

Läs Lathund för smittskyddsanmälan. Anmälan bör absolut göras elektroniskt via www.sminet.se Eller besök vår webbsida och välj elektronisk anmälan med kod eller lösenord. Lösenordet är en sifferkod. Koden är unik för din arbetsplats. Inloggningskoden ska förvaras säkert men lättillgängligt för dig som läkare.

När du skickat den elektroniska anmälan ska du skriva ut en kopia som scannas in i journalen. Enhetschefen ska se till att både tillsvidare anställda läkare och tillfälliga läkare har all information som behövs för att snabbt kunna göra en smittskyddsanmälan.

Anmälningar på papper orsakar förseningar och resursslöseri, allt måste matas in igen elektroniskt för att smittskyddsenheten och Folkhälsomyndigheten ska kunna hantera anmälan korrekt.

Smittspårning

Hur har patienten smittats och kan fler vara smittade?

Den läkare som ställer diagnosen (vid allmänfarlig eller smittspårningspliktig sjukdom) har ansvar för smittspårning. Mindre utredningar som omfattar den närmsta familjen och närkontakter är naturligt att undersöka på samma mottagning. För de flesta sjukdomar är smittsamheten störst bland nära kontakter, och det kan vara bråttom att ge t.ex. profylax.

Vid större utbrott eller där fallen har en stor geografisk spridning får samråd ske med smittskyddsläkaren.

Partnerspårning:

Smittspårning vid sexuellt överförbara sjukdomar kallas partnerspårning.

En partnerspårare ska ha genomgått en godkänd partnerspårnings utbildning anordnad av smittskyddsenheten. En partnerspårare ska också ha tillräckligt antal partnerspårningar för att upprätthålla sin kompetens. En enhet som saknar tillräcklig och godkänd kompetens för partnerspårning eller smittspårning ska ha en utarbetad rutin för att remittera smittspårningen/partnerspårningen till en annan enhet med tillräcklig kompetens.

Remiss

Den läkare som diagnosticerat en anmälningspliktig och smittspårningspliktig sjukdom har ansvar för all handläggning enligt smittskyddslagen. En remiss till annan enhet får inte fördröja hanteringen. På www.regiongavleborg.se/smittskydd/ under rubrik Smittskyddsanmälan, finns information om hur man hanterar och remitterar en klamydia patient

Byte av behandlande läkare

Smittskyddsläkaren ska informeras om bytet och vilka förhållningsregler patienten fått. Enklast informeras smittskyddsläkaren genom [SmiNet](#) där du gör en kompletterande anmälan. I denna fyller du framförallt i a) persondata, b) övrig information av betydelse för smittskyddet = tidigare behandlande läkare och klinik, c) de förhållningsregler patienten fått. Meddela tidigare behandlande läkare att du övertagit behandlingsansvaret. Det finns en särskild blankett för detta, på Smittskyddets webbsida.

Kostnadsfrihet för patienten vid allmänfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen (SmL)

Gratis läkemedel

Läkemedel som ordineras med avsikt att direkt påverka och minska smittämnet av en allmänfarlig sjukdom är gratis för patienten. Skriv "fritt enligt SmL" på receptet. I praktiken gäller detta främst behandling av HIV-infektion, syfilis, gonorré, klamydia, tuberkulos, hepatit B, hepatit C, giardia, shigella, MRSA och PNSP (pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin).

Gratis läkarbesök/undersökning

Läkarbesök och undersökning som föranleds av rimlig klinisk eller epidemiologisk misstanke om allmänfarlig sjukdom är gratis för patienten.

Signar Mäkitalo, Smittskyddsläkare